

DELETE

«Mangt kan sies om thrilleren Delete, men noen anbefaling overfor israels venner er det vanskelig å gi..»

Aftenposten

KNUT A. BRÅÅ

 TOM FALCK-SERIEN No 1

KNUT ARNLJOT BRAA

DELETE

Originalens tittel: Delete
© Copyright 2024 Knut Arnljot Braa

Omslagsdesign: Knut Gangåssæter, www.doghouse.no
Bearbeidelse og tilrettelegging til e bok: Marta Dec

ISBN: 978-82-8073-011-4

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering som er inngått med Kopinor.

Alle henvendelser om rettigheter til denne bok stiles til:
knut@braa.net
www.knutbraa.no
www.braa.net

 TOM FALCK-SERIEN

Forfatteren takker

Skriving er en ensom kunst, sies det. Det er en sannhet med modifikasjoner. I hvert fall for meg. Jeg har i høyeste grad fått god hjelp under arbeidet med boken. Først og fremst en stor takk til min søster Ellen Johanne og til min mor for inspirasjon, utallige innspill og troen på prosjektet. En stor takk også til mine mange tålmodige testlesere, Mona, Knut G, Per Olav og Stein Olav.

En stor og dyptfølt takk til psykolog Arnfinn T. Berg, som besitter en nærmest bunnløs kilde av kunnskap om ymse emner. En stor takk også til de som av forskjellige årsaker må forbli anonyme, men som har hjulpet meg til å skissere opp et grusomt, men dessverre fullt mulig scenario.

Til slutt en stor takk til N.W. Damm & Søn som tidlig så potensialet i stoffet og jobbet tålmodig med foredlingen av et manus som til slutt ble boken *Delete*.

Knut Arnljot Braa

Holocaust

Uttales: holokôst, hol – navnet er gitt til den perioden man under Nazi-Tyskland forfulgte og utryddet jøder over hele Europa.

Delete

Uttales: Dilit, DEL – engelsk ord som betyr fjerne, tilintetgjøre.

«Alle kriger er avgjort før de utkjemper»

Gammelt kinesisk visdomsord

Innhold

[6. mai](#)

[7. mai](#)

[8. mai](#)

[10. mai](#)

[11. mai](#)

[12.-13. mai](#)

[14. mai](#)

[15. mai](#)

[16. mai](#)

[17. mai](#)

[18. mai](#)

[19.-21. mai](#)

[28. mai](#)

[5. juni](#)

Rommet var et typisk kjellerrom, grått og støvfullt. Det var firkantet og nesten tomt. Ensformigheten ble bare brutt av to stengte vinduer høyt oppe på den ene veggen. To skitne vinduer slapp litt lys igjennom. Det var sent i april, men solen hadde varmet opp kjelleren, og i løpet av dagen var det blitt kvelende hett der. Heten sammen med støvet gjorde det vanskelig å puste.

Bundet til en kjøkkenstol midt i rommet satt en kvinne. Hun hadde vært der i snart 12 timer. Hodet hennes hadde tippet framover slik at det lange svarte håret skjulte ansiktet. Hendene var festet med tape til armlenene og den samme tapen var brukt rundt midjen og føttene hennes. Hun var naken fra livet og ned. På begge føttene var to av tærne klippet av og lå som brunrøde pølsebiter på gulvet foran henne. Den venstre hånden hadde også fått gjennomgå samme behandling. Tuppen på peke og langfinger var klippet av. Blødningene var stoppet med en koagulerende sprøyte, men smertene kom og gikk. Med jevne mellomrom gikk det en skjelving gjennom henne. Blod hadde også sprutet utover genseren etter de mange slagene hun hadde fått mot hodet. Den en gang så hvite pologenseren hennes var nå blodflekket og skitten. Slagene hadde kløyvd leppene og kuttet dype sår i ansiktet hennes. Etter flere timer med mishandling hadde hun ikke greid å holde på vannet lenger, og rommet stinket inntrengende av urin.

Mannen som sto foran henne, kjente også lukten. Han smilte. Han visste av erfaring at når offeret begynte å late vannet, var det like før de fortalte det de visste. Og gjerne litt til. Aron Slagbrach var en 48 år gammel libanesisk statsborger. Hans egentlige nasjonalitet var vanskelig å stadfeste. Han hadde så mange identiteter og land han opererte i at han selv nesten hadde glemt hvor han opprinnelig kom fra. Han raget hele 2,05 meter over bakken og var usedvanlig fet. Hodet satt som en bowlingkule øverst på kolossen av en kropp. Han var helt skallet. Med sin høyde, enorme korpus, lysegrå øyne og mørke, læraktige hud skremte han de fleste bare med sitt utseende. At han følte en sann nytelse i å plage mennesker, hjalp ham selvsagt også i jobben.

Han hadde dukket opp en dag i Marjayon, hovedkvarteret til major Saad

Haddads falangistmilits, som en «ekspert» på forhør. Som venn av major Haddad hadde han gjennom mange år fungert som falangistenes forhørsleder. Forhørsleder var bare et finere ord for hans egentlige yrke: torturist. Hans oppgave var å slå, mishandle, ydmyke og til slutt drepe offeret, gjerne etter flere døgn mishandling. Etter mange års praksis hadde han forfinet metodene. Tiden da man slo og slo til offeret snakket, var egentlig over. Nå brukte man medikamenter, medisiner som hindret offeret i å dø for tidlig og sørget for at det våknet igjen slik at det kunne motta mer smerte.

Kvinnen rørte på hodet og ynket seg. Aron grep henne forsiktig under haken og løftet ansiktet hennes opp. Han så henne inn i øynene. Vakre, brune øyne stirret trassig tilbake på ham. Straks kvinnen forsto hvem som hadde grepet henne under haken, begynte hun å samle spytt i munnhulen. To-tre sekunder var alt hun trengte. En klyse fylt av slim og blod ble spyttet rett i Slagbrachs ansikt. Hun prøvde å bøye hodet og stålsatte seg for slagene som hun visste ville komme. Men Slagbrach holdt henne rolig fast med det samme grepet rundt haken. Så tok han den andre hånden og gned spyttet av ansiktet.

«Det der hjelper deg ikke i det hele tatt.» Han snakket mildt til henne. Hun ynket seg likevel. Han hadde vekselvis skreket til henne, vært venn og alliert. Han hadde prøvd å endre innfallsvinkler etter som mishandlingen skred fram.

«Fortell meg nå hvor du har gjort av pakken vi vil ha tak i.

Fortell meg det og vi kan slutte med dette tøvet.» Han smilte til henne mens han tok vekk hånden under haken hennes. Hodet falt ned mot brystet, slik at håret igjen skjulte ansiktet hennes. Han sukket, snudde seg, og gikk mot vinduene igjen. «Ingen av oss liker dette, vet du.»

Han sto med ryggen mot henne, klødde seg i bakhodet og ble stående slik mens han gav henne tid til å summe seg. Minuttene slepte seg av gårde. Kjelleren ble varmere og varmere. Heten gjorde at luktene ble mer påtrengende.

Slagbrach snudde seg og så at hun igjen hadde sklidd inn i bevisstløsheten. Han studerte kvinnen som satt foran ham et øyeblikk. Det var en pen jente de hadde brakt ham denne gangen. Ikke at han brydde seg noe om det. Det var mange år siden han hadde brydd seg noe om skjønnhet. Skjønnhet var så mangt. Det var skjønnhet i de styggeste skapninger og i de

hesligste naturfenomener. De fleste mødre så skjønnheten i sine nyfødte barn. Slagbrach så skjønnhet i et ydmyket menneske, i en heslig og smertefull død. Skjønnheten var større jo lenger smertene varte og jo større ydmykelsen var. Det var like mange år siden Aron hadde følt noe begjær for kvinner. Han fikk sin tilfredsstillelse i det han gjorde. Jo lenger han holdt på å bearbeide sine ofre, jo mer opphisset ble han. Høydepunktet for ham var når han endelig fikk gjøre ende på dem.

Metodene han valgte, var forskjellige. Avhengig av hastverket til sine arbeidsgivere med å få det brysomme offeret unna, kunne han velge mellom en rekke avrettingsmåter. De beste stundene hadde han hatt når han fikk beholde offeret lenge. Da kunne han holde på i timevis uten at noen forstyrret ham. Han var bestandig fascinert over hvor lenge et menneske kunne leve med innvollene revet ut av kroppen. Offeret var allerede glemt av oppdragsgiverne, de stolte på at Slagbrach tok livet av dem – til slutt. Slike situasjoner dukket ikke opp ofte, og Aron nøt de sjeldne øyeblikkene til fulle. Han hadde en stor samling bilder og videoer av «lekene» sine.

Kvinnen i stolen drev ut og inn av bevisstløsheten. Noe i henne ønsket den velkommen, men likevel prøvde hun å holde seg våken. Hun hadde forsøkt å kommunisere med mannen. Hun hadde spilt på hele registeret av kvinnelighet, sjarm og dyktighet. Hun hadde prøvd å lyve for ham og gitt ham deler av sannheten. Hun hadde til og med budt seg fram for ham, uten at noe hjalp. Mannen var uhyggelig utilnærmelig.

Rachel Dolmia var en usedvanlig vakker kvinne. Selv nå, i en alder av 39 år, hadde ikke skjønnheten begynt å falme. Alderens rynker og markeringer hadde bare lagt en ekstra patina over det som alle ville ha beskrevet som en «klassisk» skjønnhet. Langt svart hår, smalt, litt markert ansikt, gnistrende brune øyne og en utadvendt personlighet gjorde henne i stand til å gli inn i de fleste miljøer. Sjefen hennes, oberst Hancoch beskrev henne som den perfekte etterretningsagent. Hun holdt seg i utmerket form ved daglig trening og kunne når som helst utkonkurrere de fleste, langt yngre rekruttene i A'man.

Gjennom tre lange år på universitetet hadde Rachel vokst fra å være en ung, intelligent, men keitet skjønnhet til å bli en voksen, vakker og klok kvinne. Resultatene hun hadde oppnådd i sitt hovedfag historie, var blant de beste som var avlagt ved universitetet de siste ti årene. Hun kunne etter endt eksamen velge og vrake i studietilbud, forskningsoppgaver og ektemenn.

Men hun valgte, litt overraskende, en helt annen vei. Israel har tvungen verneplikt for menn og kvinner. Kvinner har riktignok kortere tjenestetid, men like fullt må de tjenestegjøre i to år, med noen unntak. Kvinner og menn som arbeider i viktige stillinger, har høy utdanning og fortsetter med sine forskningsoppgaver, slipper tjenestegjøring. Rachel hadde, hvis hun ønsket det, kunnet slippe sine to pliktår. Men foreldrenes bevisstgjøring av hennes etniske opprinnelse og deres kamp for å etablere staten Israel gjorde at hun besluttet å avtjene sin verneplikt. Plikttjenesten utførte hun i Mapai, en underavdeling til den militære etterretningstjenesten A'man som i 1982 var aktivt i gang med å forberede invasjonen i Libanon.

Til pappa Shlomans glede ble hennes oppgaver for en stor del utført i Israel. Med sitt utadvendte vesen og tiltalende ytre hadde Rachel stor suksess med blant annet å infiltrere FN-personell på permisjoner i Israel. Sammen med to andre jenter, Rita og Judith, samlet hun sammen det hun kunne av informasjon. A'man kunne, ved hjelp av disse opplysningene, få en oversikt over FN-styrkenes personell disponering i Libanon, styrkenes bevæpning og sikkerhetsrutiner. Rachel og hennes to venninner utførte oppgavene med stor dyktighet. De tre ble etter hvert en svært sammensveiset enhet.

Da krigen i Libanon gikk over til okkupasjon, ble avdelingen midlertidig avviklet. De dyktigste ble forsøkt rekruttert til A'man. Nesten alle takket ja og var i grunnen smigret over tilbudet. Rachel aksepterte også, men ikke uten å ha tenkt seg grundig om. I dag, etter snart ti års tjenestegjøring i A'man, hadde Rachel opparbeidet seg et ry som en av de beste innen organisasjonen. Derfor hadde overraskelsen hennes vært stor da hun en dag ble bedt om å utføre et helt ordinært kureroppdrag. Transporten hun skulle følge, var en rutinemessig pakkelevering fra Kairo til Tel Aviv. Hun aksepterte og valgte å se på det som et ferieavbrekk, kanskje en påskjønnelse for hennes mange og til dels farlige oppdrag under intifadaen.

Pakken hun hadde mottatt av en svett og nervøs egypter i hotelllobbyen på Hotel Meridian i Kairo, virket helt ordinær – en liten eske på størrelse med en pocketbok pakket inn i grått papir. Av sikkerhetshensyn fjernet hun gråpapiret forsiktig straks hun var kommet opp på rommet igjen. For alt hun visste kunne pakken inneholde sprengstoff.

Pakken var ingen bombe i fysisk forstand. Den inneholdt én enkelt gjenstand, en CD-plate. CD-en var ikke merket på noen måte og så egentlig ganske ufarlig ut. Omslaget viste at CD-en inneholdt musikk av Mozart.

Brevet som lå i pakken, var adressert til Rachels sjef, oberst Hancoch. Hun hadde åpnet det uten å nøle.

Brevet var skrevet i en kjent, men gammeldags kodeform. Uvant som hun var med denne koden, hadde hun til sin irritasjon brukt nesten 30 minutter på dechiffreringen. Selv om teksten i brevet var ufullstendig på grunn av Rachels dårlige dekoding, var innholdet ikke til å misforstå: CD-platen inneholdt opplysninger om en mulig sammensvergelse mellom israelsk etterretning, russisk GRU og høyerestående egyptiske tjenestemenn. Sånn sett var innholdet sprengstoff.

Rachel hadde umiddelbart forstått alvoret og innsett at sight-seeingen i Kairo måtte tas en annen gang. Kjapt hadde hun pakket sammen klærne sine, grepet pakken og forlatt hotellet. Allerede samme ettermiddag satt hun på et EL-AL-fly tilbake til Israel. Der hadde hun med et trenet blikk lagt merke til et overvåkningsteam fra Shin Bet. Til sin overraskelse hadde hun forstått at det var henne de overvåket. Hun hadde følt at jorden begynte å brenne under føttene. Like før landing skrev hun en kort beskjed på et papirark. Hun forsto at hun måtte kvitte seg med CD-platen hurtigst mulig. Inne på flyplassterminalen hadde hun greid å lirke CD-en ut av pakken, brukt noen minutter på å skrive en adresse på en konvolutt, og mens hun lot som om hun snakket med EL-ALs billettservice, sendte hun den av gårde med DHL kurerservice. Like etter ble hun elegant passet opp av et kidnappingsteam fra Shin Bet. Hun hadde satt seg skikkelig til motverge, men en sprøyte med et bedøvelsesmiddel i låret hadde slått henne ut i et par timer. Da hun våknet, satt hun fastspent på stolen i denne kjelleren. At flyturen til Kairo hadde foregått for bare 48 timer siden, var helt utrolig. Det føltes som en evighet hadde gått.

I kjelleren hørte de begge lyden av en bil som svingte inn på gårdsplassen og stoppet like utenfor vinduene. Aron Slagbrach forflyttet den svære kroppen sin med forbausende letthet bort til vinduene. Selv med sin høyde måtte han strekke seg for å se ut. Han hadde grepet pistolen som han bar i bukselinningen på ryggen, og holdt den langs låret. Han slappet tydelig av da han kjente igjen personene som steg ut av bilen.

Slagbrach snudde seg mot Rachel igjen. «Ser ut til at vi får besøk igjen. Kanskje de har funnet det vi leter etter.»

Han smilte illevarslende. Rachel løftet hodet og så på ham. Smertene etter mishandlingen fikk det fremdeles til å svimle for henne, men nervetrådene

var bedøvet etter den lange påkjeningen, og hun kjente bare en nummen dunking fra tærne og fingrene. Hun prøvde å unngå å se på den lemlestedede hånden. Kvalmen bølget i mellomgulvet ved synet av de brunrøde kroppsdelenene som lå rundt stolen hennes på det grå murgulvet. Lukten av blod hadde gjort at de første fluene surret over de små klumpene på gulvet. Heldigvis lot de henne være i fred foreløpig.

Raskt gikk Slagbrach bort til kjellerdøren og åpnet den. Mennene som kom, hadde vært der to ganger tidligere. Rachel hadde aldri fått se ansiktene deres. De stanset alltid på utsiden av kjellerdøren. Men Slagbrach hadde ikke villet slippe henne helt av syne og unngikk å ha døren helt igjen. Hun hadde derfor hørt brokker av samtalen de førte. Rachel oppfattet trusselen fra Slagbrach. Hun var ikke naiv. I det øyeblikk de hadde funnet CD-platen eller visste hvor hun hadde sendt den, hadde de ikke bruk for henne lenger. Da var hun det de på bransjespråket kalte en risikofaktor. Og risikofaktorer ble som regel eliminert.

Slagbrach forsvant ut på gangen. Også denne gangen hadde han døren litt på klem, og Rachel oppfattet bruddstykker av samtalen. De hadde tydeligvis ikke forstått hvordan hun i løpet av den korte flyturen hadde greid å kvitte seg med pakken. Personalfilen hennes hadde gitt dem halve svaret. Resten hadde de forstått da en av deres kontakter meddelte at det var sendt en kurérpakke til Norge for 36 timer siden. Adressaten var Rita Lonen. Hun var en venninne av Rachel fra Mapai-tiden.

Etter kort tid kom Slagbrach inn i rommet igjen. De to på utsiden forsvant opp trappen. Like etter hørte de det skrapte i en startmotor, og bilen forsvant ut av gårdsplassen. Rachel hevet hodet og så på Slagbrach. Slagbrach smilte vennlig til henne mens han klødde seg i bakhodet.

«Det ser ut til at vi ...» Han nølte og så bort på vinduet der bilen nå hadde forsvunnet helt. Litt åndsfraværende, som om tankene kretset om noe helt annet, så han tomt ut i luften. «Det ser ut til at vi ikke har behov for din hjelp lenger, lille venn. Du vet hva det betyr?»

Det ble øredøvende stille i rommet. Rachel forsto. Hun kastet seg bakover, rev og slet i tapen, men satt som i en tvangstrøye. Bevegelsen fikk blodet til å begynne å renne igjen fra de avskårne fingrene, og smertene fikk det til å svimle for henne. Slagbrach smilte fortsatt og gikk rolig mot henne. Han bøyde seg helt inntil ansiktet og slikket nesetippen hennes, mens han kjælte med en flik av det sammenfiltrede håret. Hans tidligere nøling og

distraksjon var gått over. Nå nøt han hvert øyeblikk.

Han hvisket opphisset mens han la hendene rundt halsen hennes. «Det eneste som er litt synd, er at jeg lovte dem å gjøre det raskt.»

Det ble en liten pause mens han klemte enda hardere. «Det er synd fordi jeg hadde håpet på en lang kosestund her nede ... bare du og jeg.» Ansiktet hans var fremdeles helt inntil hennes og han stirret henne oppmerksomt inn i øynene.

Rachel kjente den kvalme ånden fra munnen hans. Hun vred og vrikket på hodet. På hele kroppen. Til ingen nytte. Sakte, men sikkert begynte Rachel Dolmias liv å ebbe ut. Tankene hennes begynte å vandre. Hun tenkte på familien sin og på den sorg som ville bli kastet over dem. Uten at hun greide å kontrollere det rant øynene over og tårer trillet nedover kinnene hennes. Der blandet de seg med snørr og blod fra den lange mishandlingen. Mangelen på surstoff gjorde at hun begynte å hallusinere. I et glimt var hun tilbake i oppkjørselen ved barndomshjemmet i Nahariya. En liten pike syklet over grusen mot pappa Shlomans og mamma Magdas hjem. Rachels barndomshjem. Det var noe kjent over den lille ryggen som energisk pumpet opp og ned på pedalene. Sykkelen var altfor stor for den lille piken, men hun greide da på et vis å ta seg fram. Like før hun nådde fram til pappa Shlomans trapp, klemte hun inn håndbremsen, stoppet opp og plasserte føttene på bakken. Fremdeles med hendene plassert oppe på sykkelstyret, snudde hun seg mot Rachel. Smilte til henne. Rachel smilte tilbake. Idet Rachel Dolmia døde, undret hun seg over at den lille jenta var henne selv som liten pike, som i et speilbilde. Og til Aron Slagbrachs store overraskelse døde Rachel Dolmia med et smil på leppene.

Soldaten småfrøs der han lå i den lille fordypningen på toppen av klippen. Han skuttet seg i morgenkulden. Den goretexfôrede uniformsjakken gav liten beskyttelse mot den sure vinden oppe på åsen. Uansett hvor bra utstyr de hadde, sørget en kombinasjon av kulde, fuktighet og mangel på mat og hvile for at frostriene kom lett når temperaturen falt. Han lente pannen mot bakken i enda noen sekunder. Lukten minnet ham om hjemplassen, Ein Dor, foreldrenes kibbutz i Nedre Galilea. Tørr jord, lukten av sol. Han smilte. Foreldrene var sikkert i full gang med innhøstingen av appelsiner nå. Det var lenge siden han hadde kjent den søte fruktsmaken på tungen. Nakken verket av å holde hodet oppe. Han lukket øynene. Du verden, hvor godt det ville vært å la seg gli vekk i søvnen. Han sukket, drog pusten dypt inn og løftet hodet igjen. Sjefen, oberstløytnant Chaim Levy, ville halshogge ham om han sovnet på post. Han hevet den sterke Zeiss-kikkerten mot øynene igjen og fokuserte mot sletten 200 meter nedenfor. Det var i grålysningen, og solen hadde ennå ikke krøpet over horisonten. Derfor behøvde han ikke være redd for at lyset reflekterte glasset og røpet posisjonen hans. I de tre timene han hadde ligget her hadde han nesten ikke rørt seg. Bare én gang hadde han akt seg forsiktig bakover til han var ute av syne for dem nede på sletten, og reist seg opp i ly av noen steiner. En «Black devil»-skorpion hadde ikke enset vislelydene hans og heller ikke småsteinene han hadde prøvd å skremme den med. Ufortrødent hadde den kravlet framover i hans retning. Det var helt mørkt da det skjedde, og det var lysforsterkningsutstyret som gjorde at han så den. Han hadde ligget helt i ro og speidet ned mot irakerne da han syntes han hørte en lyd bak seg. Lyden var selvsagt bare innbilning. Han hadde riktignok god hørsel, men å høre en skorpion kravle over tettpakket jord, det klarte han tross alt ikke. Det var vissheten om at alskens småkryp var ute og jaktet om natten som fikk ham til å legge seg svakt over på siden og sveipe blikket bak seg med jevne mellomrom. Og det var da han hadde oppdaget den. Ett stikk av et slikt kryp, og døden ville bare være et par timer unna om man ikke fikk motgift. Nå lå skorpionen knust bak ham.

Den andre gangen var da trangen til å pisse meldte seg. Han hadde vellet seg over på siden, plukket fram flasken de benyttet til slikt og puttet penis ned i halsen på den. Uansett hvor ofte han gjorde dette, var det like ekkelt og uvant hver eneste gang. Det var som om han pisset på seg. Da han var ferdig og skrudde igjen flasken, måtte han med valne fingre kjenne etter om klærne var tørre. Han blunket og prøvde å fokusere på det som skjedde nede på sletten. De hadde det travelt nå, ville vel gjøre seg ferdige og dra tilbake til leiren innen solen sto opp. Hver time hadde han rapportert tilbake til sjefen. Det var et par tropper irakiske soldater nede på sletten. 50–60 stykker totalt. Det var litt vanskelig å telle dem nøyaktig. I tillegg var det sju europeere der, antagelig såkalte russiske rådgivere. Han så det på de hvite fjesene og de ørkenfargede uniformene. Irakerne hadde andre farger på uniformene. Mer gråbrune. Alle var opptatt av å losse runde metallbeholdere fra lastebilene og inn i en utgravd bunker i klippen som omkranset sletten. Det var fem lastebiler og en jeep plassert rundt inngangen. Soldaten hadde godt utsyn til sletten, kjøretøyene og en liten del av inngangen til bunkeren, men han greide ikke å se inn i den. Da måtte han forandre posisjon, og det tok han ikke sjansen på. Det var blitt for lyst. Beholderne var sylindrerformet, ca. 1 meter lange og 30 cm i omkrets. Hver sylinder måtte håndteres av to mann. Kanskje på grunn av tyngden eller av forsiktighetsgrunner. Eller begge deler. Han visste ikke.

Soldaten lukket øynene. Igjen tillot han seg noen sekunders hvile med pannen mot den fuktige bakken. Irakerne nede på sletten hadde all mulig grunn til å være forsiktige. Golfkrigen gikk mot slutten. Selv var han en del av en israelsk Delta-gruppe som hadde lekt katt og mus med irakiske enheter i snart tre måneder. Rundt seg hadde de vært vitne til hvordan de alliertes militæroperasjon *Desert Storm* hadde skyflet bataljoner av irakiske soldater ut i ørkenen der bombefly og andre høyteknologiske våpen drepte titusener av dem. Hele området var snart en enorm kirkegård. Nesten hver dag måtte de svinge Hummeren utenom gamle, tørre lik. De gråhvite beinpipene lyste som groteske veiskilt i sanden. Alt av verdi var selvsagt stjålet av andre soldater eller av lokalbefolkningen.

Strupemikrofonen vibrerte. Soldaten la kikkerten forsiktig ned, lirket hånden opp til øret der han fant senderknappen. «*Ken* – ja, hører deg.»

De snakket i åpent språk under disse forholdene. Så lenge de ikke røpet posisjoner, betydde ikke fornavn og enkle meldinger noe fra eller til.

Irakiske enheter som tok inn sendingene, visste at de var der ute et sted uansett. Av og til gjorde de forsøk på å peile dem inn, men utstyret de brukte var altfor dårlig. Dessuten var gruppene så raske og mobile at irakerne sjelden rakk fram før de var forsvunnet.

Med så få ord som mulig rapporterte han situasjonen nede på sletten. Han så for seg resten av teamet der de lå i dekning en halv kilometer lenger bak. Den gråbrune Hummeren var nedlesset av utstyr. Vannkanner, bensinkanner, bokser med mat, førstehjelpsutstyr, reservedeler til kjøretøy og mye annet nødvendig utstyr. Soldaten hadde ledd første gangen han så Hummeren. Lastet opp for ørkenturen liknet den mer på et månefartøy enn en bil. Med sine antenner, stag og færrest mulig karosserideler så den egentlig ganske skjør ut, som om den kunne gå i stykker i den første dumpa de passerte. Men Hummeren hadde fått skikkelig juling i ukevis, og fremdeles startet og gikk den like lett som den gjorde da de kjørte ut av basen. Ørkenen de kjørte rundt i besto slett ikke bare av sanddyner og krypdyr. Krypdyrene var selvsagt der i rikt monn, men terrenget var egentlig ganske variert. Han hadde ventet seg noe annet da han hørte at de skulle ut i den irakiske ørken.

Tørr sandjord, buskvekster, spredt grus og steinblokker utgjorde det meste av topografien. Den fine ørkensanden som de fleste forbandt med ørken, og som var et helvete å kjøre i, lå lenger mot sør. Her oppe var det enklere. Den tettpakkede grusen gjorde det lett å manøvrere Hummeren. Her og der reiste store klipper seg og brøt ensformigheten. Noen var så store at de kvalifiserte til å kalles fjell. Utbrente buskvekster og rullende tornebusker gjorde også sitt til å skape et slags liv i landskapet. Den rødbrune sanden som tilsynelatende var en del av luften rundt dem, befant seg overalt. Knaste mellom tennene, var i maten, i klærne og gjorde det vanskelig å puste. Som regel brukte de halstørkle over munnen og skibriller over øynene for å beskytte seg. Og over det hele lå den evig brennende solen og stekte. Dag etter dag. Å være i bevegelse utover dagen var nesten umulig i disse traktene. Temperaturen passerte av og til 50 grader.

«Har fremdeles visuell kontakt med gruppen.» Soldaten slapp senderknappen et øyeblikk og kastet et blick på GPS-senderen han hadde liggende på bakken like ved albuen.

GPS, eller Global Positioning System, var et godt hjelpemiddel for dem. Uansett hvor de var i verden, målte disse instrumentene de nøyaktige

kartkoordinatene ved hjelp av signaler fra satellittene over dem. Straks det lille instrumentet logget posisjonen, kunne de allierte bombeflyene ta seg inn i området og bombe etter de nøyaktige kartreferansene. Selv om Israel ikke var en del av den allierte koalisjonen, hjalp de mer enn gjerne til i krigen. Han begynte å lese opp tallverdiene som kom fram i displayet på boksen, men stoppet da han var kommet midtveis, slapp senderknappen og løftet kikkerten mot øynene. Noe holdt på å skje nede på sletten.

Soldatene hadde nesten gjort seg ferdig med lossingen av sylindrene. Lastebilene ble startet opp. Soldaten på åsen stusset da han så at russerne hadde satt seg bak rattene. Han hadde riktignok regnet med at de ville kjøre fra klippene før heten ble for påtrengende, men at russerne skulle fungere som sjåfører var merkelig. Et par minutter etter begynte kolonnen med lastebiler å kjøre. En etter en la de seg inn i en rekke og kjørte ut i ørkenen med tomme lasteplan. Bare den lille jeepen sto igjen.

Soldaten rynket øyenbrynene og koblet seg inn igjen. «Chaim? Avvent noen minutter. Kommer tilbake.»

Så løftet han kikkerten mot øynene igjen. Langt der nede hadde de to gjenværende russerne, tydeligvis med høyere rang enn irakerne, gitt ordre om oppstilling. Slitne og svette etter arbeidet stilte soldatene seg på noe som kunne kalles fire rekker. Flere av dem satt på huk. Irakerne trakk deretter inn i bunkeren og forsvant ut av syne for Soldaten. Sannsynligvis skulle de inn dit for å spise og slappe av før neste arbeidsøkt tok til. Bare de to russerne var synlige der de gikk mot jeepen.

Soldaten fant senderknappen igjen og rapporterte de siste hendelsene tilbake til teamet. Teamlederen, Chaim Levy, ønsket å slå leir snart, det begynte å bli lyst og i løpet av en time ville solen ha varmet opp alt til kokepunktet. Soldaten oppe på åsen fikk derfor ordre om å trekke seg ut og returnere. Irakerne nede på sletten drog tydeligvis ikke sin vei uansett. Han bekreftet ordren og løftet kikkerten mot øynene igjen for å kaste et siste blick på sletten nedenfor. Til hans overraskelse hadde russerne begynt å ta på seg hvite ABC-drakter som de hadde funnet fram fra jeepen. Etter å ha kledd på seg det omfangsrike beskyttelsesutstyret bar de en av metallbeholderne bort til inngangen.

Soldaten kalte opp basen, og med spent røst rapporterte han det han så. Pulsen hamret i tinningen, og han kjente solen varme i siden. Kulden som hadde plaget ham tidligere, var forsvunnet. Han likte ikke denne

utviklingen. *Hva faen holdt de på med der nede?* Han så fremdeles ikke inn i bunkeren, og tok sjansen på å kripe lenger fram på klippen. De to nede på sletten var uansett for opptatt til å legge merke til bevegelsene hans her oppe.

Russerne hadde satt fra seg sylindere rett utenfor inngangen til bunkeren. Mens den ene begynte å skru på sylindrens toppdeksel, åpnet den andre døren på vidt gap. Straks den var helt oppe, skyndte han seg bort til kollegaen, og sammen rullet de sylindere inn i det mørke rommet. Deretter trakk de seg tilbake og stilte seg opp utenfor åpningen. Begge bar automatvåpen og rettet munningene mot åpningen. Ventet.

I de mange timene Soldaten hadde ligget på klippene, hadde han ikke hørt noen lyder fra sletten. Når vinden sto mot ham, hadde han riktignok hørt brokker av lyder. Klang fra metallet i beholderne når de slo mot hverandre eller når en av lukene på lastebilene ble åpnet. Men for det meste foregikk alt som i en film uten lyd. Nå hadde vinden snudd mot ham igjen og han kunne plutselig skjelve lyden av skrik og brøl fra bunkeren. Gjennom kikkerten så han et par av irakerne springe krumboyd ut av døren mens de brakk seg, hostet og prøvde å skjerme øynene. Etter hvert som de vaklet ut, ble de møtt av kulene fra russernes Kalashnikov-geværer.

Soldaten kom plutselig til å tenke på vindretningen. Han slapp kikkerten, rullet seg bakover. Med dirrende hender og hamrende puls trakk han fram gassmasken fra beltet, strevde litt med reimene, men fikk den på. Han holdt hånden foran munnstykket for å teste om den satt helt tett. Så kneppet han opp headoveren og strammet den godt rundt hodet. Han dumpet fram igjen, plukket opp kikkerten og rettet den mot de groteske scenene som utspilte seg nede på sletten. Russene sto fremdeles med våpnene pekende mot inngangen. Enda et par soldater kom ut. Krypene. Nådeløst ble de skutt ned. Etter noen minutter var det helt stille igjen og bare vinden kunne høres som en klagende hyling i klippesprekkene rundt ham. Soldaten kjente kvalmen ligge som en klump i magen. Han var fuktig igjen. Denne gangen av svette og redsel. Han trakk pusten dypt og skjelvende. Lurte på hvilke symptomer som kom først hvis han var forgiftet.

Russerne jobbet raskere nå. Fremdeles med ABC-utstyret på seg slepte de soldatene en etter en tilbake i bunkeren. Deretter stengte de inngangen, monterte kamouflasjematter og rullet et par stokker foran døren. Etter noen dager ville vinden og støvet legge seg på mattene og usynliggjøre inngangen for alle som ikke visste at den var der. Så satte de seg i jeepen, startet og drog

av sted. Fremdeles med draktene på.

Soldaten var allerede i bevegelse ned fra klippene, mens han snakket hurtig inn i strupemikken.

Mannen som lå på magen foran dem i snøen, var død. Men han hadde ikke vært død lenge. Etter at sersjanten hadde snudd ham om på ryggen, kunne ingen av dem unngå å se dampen som fremdeles kom fra de gapende sårene på begge sider av kroppen. Døden er vakker, sies det. Sersjant Claus Jenssen og hans menn kunne denne kalde aprilkvelden avkrefte alle forestillinger om at døden skulle være noe som helst i retning av vakker.

Kulen hadde slått inn gjennom midjen på mannens venstre side, gått tvers inn gjennom kroppen og sprutet ut i en dusj av blod og innvoller på den andre siden. Utgangshullet var så stort at man kunne putte en voksen manns neve inn i det. I kontrast mot den hvite snøen virket blodet nesten svart. Noen biter av det sersjanten regnet med var innvoller lå spredt utover snøen, og en merkelig lukt, en blanding av blod, urin og ekskrementer, steg opp fra liket. Etter lukten å dømme var det definitivt tarmer som lå der. En av soldatene støttet seg tungt på stavene og så ned. Svelget og svelget.

Sersjant Claus Jenssen prøvde å tenke. De gapende sårene hadde nå sluttet å dampe, men mannen var fremdeles myk. Han så seg rundt. Hvem det nå var som hadde gjort dette, kunne han ikke være langt unna. Kollen de sto på var en naturlig forhøyning i terrenget. Claus Jenssen var en erfaren storviltjeger og så med en gang retningen skuddet hadde kommet fra. Det ville være enkelt å se hvor skytteren hadde stått. Vinden hadde begynt å blåse kraftig, og Jenssen vurderte å trekke mannskapene tilbake til OP-posten. De ville uansett ikke gå etter en gjerningsmann i dette været. Han tørket nesen med skivotten. Prøvde å fjerne lukta som satt i. Så gikk han baklengs tilbake i sine egne spor. Gav de andre beskjed om å gjøre det samme. Best å være på den sikre siden. Han snudde NATO-skiene rundt, gikk bak ryggen på radiomannen og kalte opp basen.

Operasjonssentralen gav ham straks ordre om å frakte mannen tilbake til basen. Faren for at liket snødde ned var større enn at de skulle ødelegge noen tekniske spor. Rigor mortis ville uansett ha inntruffet innen de nådde tilbake.

De brukte to timer på å frakte den etter hvert uhåndterlige kroppen inn

til OP-posten. Etter ytterligere en time ankom en jegertropp fra Banak leir og begynte patruljeringen. Patruljen hadde ladde våpen og var innstilt på skarpe situasjoner. Sersjant Claus Jenssen hadde nemlig gjennomgått likets ryggsekk, og blant ekstra klær og litt mat hadde han funnet en CD-plate med klassisk musikk, en Walter PPK og dokumenter som viste at mannen kom fra Russland. Jegerpatruljen fant de halvt nedsnødde skisporene fra skytteren ganske raskt. Etter litt leting fant de ytterligere fire par skispor. Alle pekte tilbake mot den norsk-russiske grensen.

Tre dager etter, mens liket befant seg nedkjølt i likrommet på Vadsø sykehus, fikk politiinspektør Kurt Anders Knudsen ved Kirkenes lensmannskontor en telefon fra Hammerfest. Det var politimesteren selv som ringte. Det var ikke ofte hun ringte, og Kurt Knudsen skjønnte at budskapet måtte være viktig. Hun hadde kommet oppover for et år siden. Han husket godt det første møtet med den geskjeftige og unge bergenseren. Det hadde vært julebordstid, og den nye politimesteren var selvsagt hjertelig til stede.

«Så du er mannen som skal passe på grensen mot vår nabo i øst?» Hun hadde smilt og rakt ut hånden mot Knudsen. Det var ikke et spørsmål, mer en bekreftelse på at hun hadde gjort hjemmeleksen sin. Kurt hadde tatt imot den framstrakte hånden hennes, klemte den forsiktig og smilt blekt. Småsvett i den trange uniformen sin. Han hatet disse sammenkomstene som tvang ham til å iføre seg den gamle politiuniformen. Uniformen gav ham en ubehagelig påminnelse om at han absolutt burde slanke seg. Noe hans kone, Margit, også var enig i, selvsagt.

Etter å ha innledet med vanlige høflighetsfraser kom politimesteren raskt til poenget. «Knudsen, vi har et litt delikat problem her nede.»

Knudsen hadde tenkt sitt og ventet på resten.

«Du skjønner, vi har fått en henvendelse fra Utenriksdepartementet, ja faktisk fra selveste Knut Lid.» Hun lot det bli en pause slik at dette skulle synke godt inn hos politiinspektøren i Kirkenes.

Kurt Anders Knudsen visste godt hvem Knut Lid var. «Finnmarks stolthet», kalte hans gamle far ham. Småbrukersønnen som hadde skapt seg en karriere som FNs utsending for fred i Midtøsten. Selv om Kurt Anders Knudsen ikke hadde overvettes respekt for politikere, herunder politimesteren, som etter hans mening ikke var annet enn en politiker i uniform, hadde han en viss respekt for Lid. Han hadde gått

politikerlysløypa. Først i Hammerfest, deretter Oslo, med ungdomslag og kommunevalg, før han ble valgt inn på Stortinget. Han var et av de yngste arbeiderpartimedlemmene som noen gang var valgt inn. Der hadde han fort funnet ut at veien videre gikk via utenrikskomiteen til Utenriksdepartementet og derfra til FN. Så vidt Kurt visste var han nå i ferd med å legge siste hånd på verket i det som skulle bli den endelige fredsavtalen mellom palestinerne og israelerne. Men om den ble noe av, visste ikke Kurt Knudsen. *Faen – de slåss jo for et godt ord der nede.*

Politimesteren fortsatte da det ikke kom noe respons i den andre enden. «Det gjelder den døde dere fant.»

«Jaha ...» Kurt lurte på når hun hadde tenkt å komme til saken.

«Knut Lid ringte meg personlig. Selvfølgelig etter at klarering fra Justisdepartementet var gitt. Han ringte på vegne av den israelske ambassaden og spurte om ikke vi kunne utlevere levningene til familien litt tidligere?»

Kurt Knudsen behøvde ikke tenke seg om lenge. «Vel ... det er ikke helt reglementert, men for å si det rett ut kommer vi uansett ikke videre med saken. Vi har gjort de vanlige undersøkelsene, men det er vanskelig når alle spor stopper ved grensen. Som du vet, er ikke samarbeidsklimaet over grensene det beste for tiden. Hadde ikke fingeravtrykkene gitt oss en match, ville vi aldri funnet mannens identitet.»

De hadde raskt fått en bekreftelse fra den israelske ambassaden om at dette var en av deres borgere. Knudsen avsluttet med et hjertesukk. «Siden mannen ikke er etterlyst for noe, har vel ikke vi noe problem med å sende ham nedover.»

Politimesteren sukket lettet gjennom telefonen. «Det er fint, Knudsen. Vi har allerede ordnet transport. Forsvaret stiller opp med en Hercules, slik at hvis det er i orden for dere, hentes han i ettermiddag og blir sendt til Oslo i kveld.»

Det virket som om hun hadde behov for å rettferdiggjøre det som egentlig var et reglementsbrudd.

«Du skjønner, Lid skal, som du vet, avslutte fredssamtalene mellom Israel og Palestina i løpet av noen dager. Det er stor prestisje i dette, også for Norge. Han sa det rett ut at alt som kunne smake av vanskeligheter ville han helst unngå nå i innspurten. Derfor altså ...»

Knudsen likte ikke at de hadde tatt utgangspunkt i hans velvilje og

allerede bestilt henting og transport av liket. På den annen side hadde han egentlig ikke noe imot at liket forsvant ut av hans distrikt. De kom likevel aldri til å oppklare drapet. Han visste at POT, Politiets overvåkningstjeneste, eller PST, Politiets sikkerhetstjeneste som det het etter omleggingen, hadde et samarbeid med Forsvarets etterretningstjeneste, og det forklarte den lettvinde transporten. Han bestemte seg for å legge godviljen til. Etter å ha tørrpratet med kvinnen i den andre enden i enda noen minutter, ønsket de hverandre god dag og la på.

Nå skyldte politimesteren ham en tjeneste. Det kunne komme godt med. Knudsen satt en stund og så ut i luften foran seg. Det var et eller annet ved telefonsamtalen han ikke likte. At politimesteren ringte, var i og for seg ikke så rart, men at ting hastet slik, og at forespørselen kom fra Knut Lid, var merkelig. Han hilste på et par av mannskapene som kom inn på vakta, gned seg trett i ansiktet og reiste seg. Det var uansett ikke hans problem lenger. Borte ved arkivskapet fant han fram mappen på «jøden». De hadde gitt ham dette navnet internt. Årsaken var enkel. Mannen hadde et utseende som tydelig bar preg av en oppvekst i mer sol enn det de hadde her oppe i nord. Det som likevel festet tilnavnet på ham, var at legen under undersøkelsen kunne rapportere at mannen var omskåret. Det var også årsaken til at de hurtig kunne rette en henvendelse til den israelske ambassaden i Oslo. Derfra kom det raskt en positiv tilbakemelding. Nå hadde den døde fått et navn og et opprinnelsesland, men stort mer enn det visste de ikke om ham. Knudsen hadde en følelse av at ambassaden ikke gav dem mer opplysninger enn strengt nødvendig. Han så over tingene som var funnet på og ved siden av liket. CD-platen hadde han i et svakt øyeblikk vurdert å beholde, for Mozart var en av hans yndlingskomponister. Men som den bunn ærlige sjelen han var hadde han ikke fått seg til det. Han gikk inn på bevislageret for å finne fram tingene som skulle følge liket til Oslo.

«Skal du arkivere ham aillereie?» Det var lensmannsbetjent Ole Jebsen som spurte. «Har du aillereie gett opp?» Jebsen var fra Setermoen i Bardu kommune og hadde vokst opp bare et steinkast unna Knudsen. Selv om de begge hadde vært mange år i Finnmark, hadde de holdt på dialekten sin.

«Ja, ka farsken, du veit da vel det ... Vi finn aldri ut av det likevæl.» Knudsen satte Jebsen kjapt inn i telefonsamtalen.

«Dæven, du skal sjå at vi har bidratt te fred i Midtøsten, Kurt. Kanskje dæm no slænge en Nobels Fredspris etter oss.» Jebsen flirte og puttet inn en

ny solid dose med snus. Knudsen var en grei sjef, og snus var lov å bruke inne, ikke ute blant folk. Det hendte at Knudsen selv tok seg en liten en. Han flirte med. «Ja, du skal sjå ho mor får opp øvan for en fredsælskende mainn du egentlig e, Ole.»

De småhumret og gjorde seg klar til morgenbrifingen. Knudsen arkiverte mappen på den døde skiløperen under RM for russermafiaen. Uten at han forsto hva jøden hadde med russermafiaen å gjøre. Sannsynligvis ingenting. Alt det de ikke greide å oppklare av ting som skjedde nær grensen, ble som regel relatert til russermafiaen. Og hvis russermafiaen var involvert, hadde de ikke en sjanse til å oppklare det. Enten det var russerhorer som forsynte seg av pengene til kåte nordmenn, eller drepte jøder ute på den kalde vidda mot den russiske grensen. Eller som Ole brukte å si:

«Ikkje en snybaill i helvetes sjanse.»